

TIME TO MOMO IN BRUSSEL

Stap de trein uit en duik direct de nieuwste, hipste koffietent van de wijk in. Weet waar je het lekkerste visje van de stad eet of een lokaal gebrouwen biertje tapt. In time to momo delen lokale auteurs uit liefde voor hun stad alleen de échte highlights met je. Zo sla je de drukke shoppboulevards over en wandel je, terwijl je onderweg een must see meepikt, op je gemak naar de leukste conceptstores. Geniet van elke seconde en maak van je citytrip een feel good experience. 100% GOOD TIME!

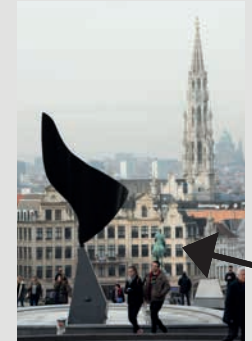
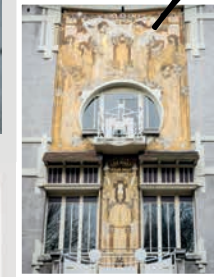
NAAR BRUSSEL!

Jij gaat Brussel ontdekken! Volgens sommigen het nieuwe Berlijn, maar de meningen hierover zijn verdeeld. Oordeel vooral zelf, maar dat Brussel bruist is zeker! De stad biedt meer dan alleen wafels, chocolade, bier en frieten. Meer dan Manneken Pis, het Atomium en de Grote Markt. Meer dan de zetel van de Europese Unie. Brussel is de draaischijf tussen de noordelijke en de zuidelijke landen, tussen het Frans en het Nederlands. De stad is een broeinest van meer dan tweehonderd nationaliteiten en een kameleon die moeiteloos om de twee straten van gedaante verandert. Wij leiden je langs alles wat je graag wilt zien.

OVER TIME TO MOMO

time to momo laat je lekker wandelen, in je eigen tempo de stad ontdekken en de local lifestyle beleven. Zonder dat je je hoeft voor te bereiden. We leiden je met onze routes langs de favoriete restaurants, cafeetjes, musea, galeries, winkels en bezienswaardigheden: langs de plekken in onze stad waar we zelf graag komen en een leuke tijd hebben. Dus misschien kom je ons wel tegen.

Geen van de adressen die we beschrijven heeft voor vermelding betaald, niet voor de tekst en niet voor de foto's. Alle teksten zijn geschreven door een onafhankelijke redactie. En dat geldt niet alleen voor de adressen in deze gids, maar ook voor de informatie onze time to momo app en alle nieuwste tips, themaroutes, wijkinformatie, blogs en selectie van de leukste hotels op www.timetomomo.com.

Best tips ever!

LOCAL
LIESBETH

PROFESSION
ARCHITECTE

HABITAT
BRUSSEL

Liesbeth Pieters is een Vlaamse architecte. In 2004 verhuisde ze naar Brussel, omdat ze van

architectuur en design houdt, van theater, lekker eten en lezen in het park. Tegenwoordig geniet ze samen met haar vriend en hun zootje van de stad. In time to momo Brussel vind je hun favoriete adressen.

HET BESTE VAN BRUSSEL IN 6 ROUTES

ROUTE 1 > CENTRUM & DE VLAAMSE BUURT p.18

Deze wandeling gidst je langs 'trekpleisters' als de Grote Markt en Manneken Pis, maar ook door de hippe Vlaamse buurt en het bruisende centrum.

ROUTE 2 > MUSEUMWIJK, MATONGE & SINT-BONIFAASWIJK p.38

Vele bezienswaardigheden vind je in de Museumwijk: het Koninklijk Paleis, het Magritte Museum en het Paleis voor Schone Kunsten. In de omliggende wijken kan je even bijtanken.

ROUTE 3 > DE ZAVEL & DE MAROLLEN p.58

Chic versus volks, hoog tegenover laag, antieke kunst maar ook kitsch en pralines naast pistolets gehakt. Dát is het contrast tussen de Zavel en de Marollen.

ROUTE 4 > ELSENE p.78

Elsene heeft vele gezichten. Eerst hip in Châtelain, dan statig langs de vijvers van Elsene richting Ter Kamerenbos en tenslotte exotisch in het multiculturele Flagey.

ROUTE 5 > SINT-GILLIS & HET BRUGMANNPLEIN p.98

Flaneer tussen de jetset op het Brugmannplein, bezoek het artistieke Sint-Gillis en bewonder de art nouveau architectuur waar Brussel zo beroemd om is.

ROUTE 6 > DE EUROPESE WIJK & DE SQUARES p.118

Tijdens wekdagen bruist het rondom de Europese instituties. Aan het begin van deze wandeling staat er ware toparchitectuur van rond de vorige eeuwwisseling op het programma.

ROUTE 3

DE ZAVEL & DE MAROLLEN

OVER DE ROUTE

Deze wandeling leidt je door smalle steegjes, langs oude kerken en verborgen parken, via de Brusselse keuken en exotische specialiteiten naar een mooi uitzicht. Van bohémien naar bourgeois. Dit is de kortste van de zes wandelingen, dus neem gerust de tijd om te genieten van al het moois. Wie de dag liever eindigt in een volks café of een exotische club kan de wandeling ook andersom lopen. Je riskeert dan wel de beste koopjes op het Vossenplein te missen!

DE WIJKEN

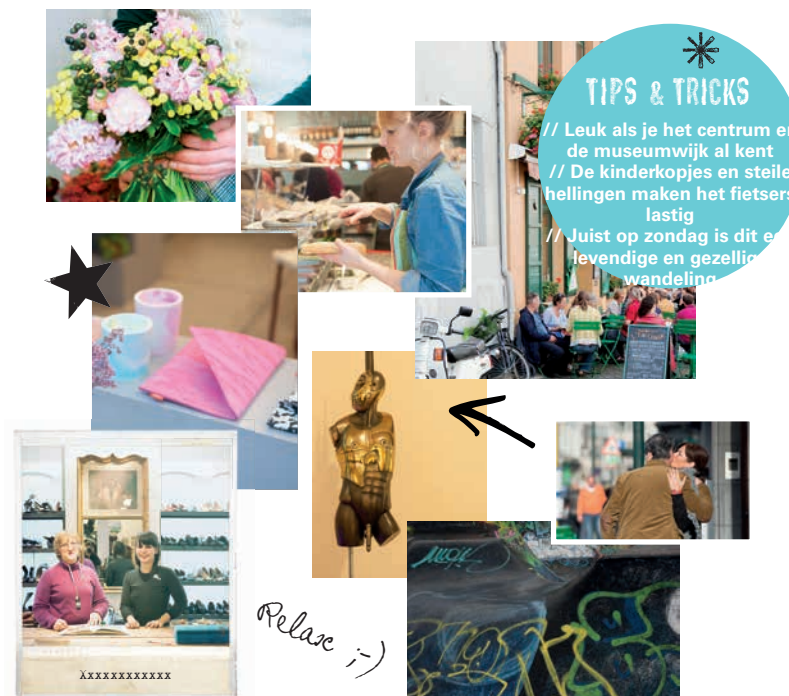
De zwaan en het lelijke eendje, zo zou je de chique Zavelbuurt en de rommelige Marollen samen kunnen omschrijven. De twee wijken liggen zij aan zij en hebben zich beide gespecialiseerd in antiek, in de een is het aanbod wat exclusiever dan in de ander, maar verder hebben ze twee compleet verschillende gezichten. Dat was altijd al zo; de Zavel was in de 17e eeuw de woonplek van de heel welvarende edellieden en burgerij, terwijl de Marollen juist de arbeiders, de minderbedeelden en de immigranten huisvestte. Vandaag de dag geldt dit onderscheid nog steeds, maar wel in steeds mindere mate.

De naam Zavel, of Sablon in het Frans, verwijst naar het moerassige verleden, toen er hier zavel (kleihoudend zand) werd gewonnen. De wijk huisvest nu een keur aan chique antiquairs, hedendaagse-kunstgaleries, dure restaurants en beroemde chocolatiers. Op de centrale Grote Zavel komen de happy few samen om van oesters en wijn te genieten. De Marollen is nog steeds geen smetteloos schone wijk, maar de gentrificatie ofwel de zogenaamde Sablonisatie, de economische en sociale opwaardering, is in deze oudste volksbuurt van Brussel in volle gang. De huurprijzen stijgen flink, waardoor veel Marolliëns helaas gedwongen worden hun biezen te pakken. Voorlopig is het hier door de dagelijkse rommelmarkt op het Vossenplein gelukkig nog een

bonte verzameling van jong en oud en locals en toeristen. Juist dat maakt het misschien wel de gezelligste wijk van Brussel. Beide buurten hebben dus een heel eigen karakter, maar ze zijn allebei zeker een bezoekje waard. Wat hen bindt is een gezamenlijke geschiedenis en, zo lijkt het, tevens een gezamenlijke toekomst.

WEINIG TIJD? DIT ZIJN DE HOOGTEPUNTEN:

- + PIERRE MARCOLINI + EGMONTPARK + SLAKKENKRAAM
- + VOSSENPLEIN + MUSEUM OF EROTICS AND MYTHOLOGY

DE ZAVEL & DE MAROLLEN

- 1 Onze-Lieve-Vrouw-ter-Kapellekerk
- 2 L'Atelier en Ville
- 3 Easy Tempo
- 4 Brasserie Ploegmans
- 5 S en Ciel
- 6 Blaesstraat en Hoogstraat
- 7 Nonno Pïadineria
- 8 Slakkenkraam
- 9 Atchoum
- 10 Foxhole
- 11 Rommelmarkt op het Vossenplein
- 12 Brandweerkazerne
- 13 Chaff
- 14 De Baden van het Centrum
- 15 La Clef d'Or
- 16 Boutique Bernard Gavilan
- 17 Al Jannah
- 18 Poelaertplein
- 19 Justitiepaleis
- 20 Egmontpark
- 21 Pixel
- 22 Sint-Jans- en Sint-Stevenskerk der Miniënen
- 23 Soul Restaurant
- 24 Pierre Marcolini
- 25 Kleine Zavel
- 26 Onze-Lieve-Vrouw-ter-Zavelkerk
- 27 Le Café du Sablon
- 28 L'Ecailler du Palais Royal
- 29 Museum of Erotics and Mythology
- 30 Taschen
- 31 Christa Reniers
- 32 Anneessenstoren
- 33 Het Goudblommeke in Papier
- 34 Recyclart

BEZIENSWAARDIGHEDEN

① Het Stripmuseum geeft een mooi overzicht van de geschiedenis van 'de negende kunst', zoals het stripverhaal wordt genoemd. Het pand zelf is ook bijzonder: art nouveau uit 1903, ontworpen door Victor Horta. Het Marc Sleenmuseum ertegenover is gewijd aan de tekenaar van Nero, de huisvader en antiheld die bijna 50 jaar lang elke dag in de krant stond.

zandstraat 20, www.stripmuseum.be, telefoon 022191980, open dagelijks 10.00-18.00, entree € 10, metro centraal station

④ Vanaf de 47 meter hoge congresszuil kijkt Leopold I, de eerste Belgische koning, uit over zijn onderdanen. De zuil werd in 1850 ontworpen door Poelaert, de architect van het justitiepaleis, ter ere van het Nationaal Congres van 1831 dat de Belgische Grondwet uitvaardigde. De eeuwige vlam aan de voet brengt hulde aan de onbekende soldaat. Aan het congresplein ligt een van de grootste en lelijkste gebouwen van Brussel: het verlaten Rijksadministratief Centrum. Na vele jaren leegstand zijn de werken tot herbesteding eindelijk begonnen.

congresplein, metro park / tram 92,93 halte congres

⑤ Het Vrijheidsplein ligt in de Onze-Lievevrouw-ter-Sneeuwwijk. Een mondvol, toegegeven, maar het maakt zijn sprookjesachtige naam wel waar. De buurt is volledig opgetrokken volgens de smaak van de burgerij eind 19e eeuw. Zowel Victor Hugo als Charlotte Brönte woonden hier een poosje. Op het gezellige plein kan je koffie nippen tussen de honderdjarige bomen, aan de zij van een versteende Charles Rogier, liberaal en staatsleider van het jonge België.

vrijheidsplein, metro park / kruidtuin

⑥ De bouw van de Sint-Michiels- en Sint-Goedelekathedraal begon in de 13e eeuw, maar in de loop der tijd is hij nog meerdere keren verbouwd. Er vonden hier heel wat historische gebeurtenissen plaats, zoals de koninklijke huwelijken en uitvaarten, in dit hoogstandje van Brabantse gotiek. In de lente kleurt het plein voor de kathedraal paars en geel door honderden bloemen. En in april en mei staat er een observatiepost met webcam in de toren van de kathedraal, waar al sinds 2005 een koppel slechtvalken zijn nest maakt.

sint-goedeleplein, www.cathedralestmichel.be, telefoon 022178345, open ma-vr

gratis, metro de brouckère / rogier

ETEN & DRINKEN

① Twee Ieren hebben met jongensachtige branie de harten van de Brusselse foodies veroverd. Enkel vissoorten die niet overbevist zijn en visjes die vaak in de vergeethoek raakten halen de kaart. De sausjes zijn to die for, net als de minty mushy peas. Bia Mara is zo ingeburgerd dat ze hun eigen bier laten maken bij de beroemde Zennebrouwers. En in Brussel wil dit iets zeggen... kierenmarkt 41, www.biamara.com, telefoon 025020061, open ma-do 12.00-14.30 & 17.30-22.30, vr-zo 12.00-22.30, prijs € 13, metro beurs / de brouckère

② Al in de jaren 20 was Au Suisse hét adres in Brussel voor belegde broodjes, en dat is het vandaag de dag nog steeds. Het stokbrood is krokant, de salades verser dan vers en de broodjes zijn rijkelijk belegd. Goedkoop zijn ze helaas niet, maar bestel hier een echte martino of een broodje tomaat-garnaal en de prijs ben je snel vergeten.

anspachlaan 73-75, www.ausuisse.be, telefoon 025129589, open ma-vr 7.30-18.00, za 10.00-19.00, prijs broodje € 4, metro beurs

⑥ Of je nu kiest voor de hartige of de zoete brunch, bij Yeti is het altijd goed! Er wordt enkel gewerkt met biologische ingrediënten. Veel trek? Geen nood, de porties zijn zeer royaal. Je kunt je bestelling in de gaten houden door de open keuken. Dit eenvoudige, maar mooi ingerichte lunchadres is heerlijk voor in het weekend, maar ook op weekdays een voltreffer.

bijstandstraat 4, www.iloveyeti.be, telefoon 025022426, open di-vr 08.00-16.00, za-zo 10.00-18.00, prijs brunch € 22, metro beurs

⑦ Het is elke dag dag feest in dit vrolijke zaakje met dito bediening. De kaart van Jour de Fête is dan wel beperkt, maar wisselt wekelijks en is altijd geïnspireerd op de traditioneel Belgische keuken, met een mespuntje durf erbij. Alleen het antipasti-buffet vooraf is al de moeite waard. Als je geluk hebt kun je het feest voortzetten in de seventies mini-discotheek in de kelder.

anspachlaan 181, www.jour-de-fete.be, telefoon 025123800, open ma-vr 12.00-14.30,

waar vooral Congolezen wonen. Dat is geen toeval, want Congo was van 1908 tot 1960 een Belgische kolonie. In deze wijk vind je verschillende goede eettentjes die in kwaliteit niet voor elkaar onderdoen. In de zomer is het gezellig zitten aan de lange tafels en banken voor de deuren.

langlevenstraat, telefoon , metro naamsepoort

③⑥ L'Athénée is een ouderwets gezellige kroeg, gelegen aan de achterkant van de Sint-Bonifaaskerk. Op het pleintje worden in de zomer ligstoelen en kleurrijke tafeltjes neergezet waar het, soms wat studentikoze, publiek graag neervleit.

jules bouillonstraat 2, telefoon 025482710, open ma-vr 12.00-1.00, za-zo 14.00-1.00, prijs drankje € 2, metro naamsepoort

SHOPPEN

③⑤ Uitgeverij Plaizier werkt samen met tekenaars, fotografen en archieven om haar ruime collectie ansichtkaarten, posters en boeken in retrostijl steeds verder uit te breiden. Doe lekker ouderwets en stuur je vrienden en familie een kaartje uit Brussel. Eentje zonder frieten of bier erop!

spoomakersstraat 50, www.plaizier.be, telefoon 025134730, open ma-za 11.00-18.00, in dec ook zo 11.00-18.00, metro centraal station

③⑥ Serge Bensimon, de pionier van de conceptstore in Frankrijk, presenteert in zijn Brusselse winkel Home - Autour du Monde kleding, decoratieve elementen en kunst uit de hele wereld. Dit alles combineert hij met zijn eigen zeer betaalbare kledingcollectie Bensimon. De lichtgewicht handtassen en kleurige tennispantoffels zijn wereldwijd bekend.

naamsestraat 70, www.bensimon.com, telefoon 025035592, open ma-za 10.00-18.30, metro naamsepoort

③⑨ De beroemde Louizalaan, genoemd naar de oudste dochter van Leopold II, loopt helemaal vanaf de kleine ring naar het Ter Kamerenbos. Aan het begin, gezien vanaf het Louizaplein, vind je de meest chique boetieks en chocolatiërs. Net of je even in New York of Milaan bent.

voor het programma.

antoine dansaertstraat 46, www.passaporta.be, telefoon 025029460, open ma-za 11.00-19.00, zo 12.00-18.00, metro beurs

LEUK OM TE DOEN

13 Bij Marionettentheater Toone geven ze al zeven generaties lang poppenvoorstellingen, vaak gebaseerd op beroemde toneelstukken als Cyrano de Bergerac en Hamlet. Vooral de voorstellingen in het Brussels dialect, een mengelmoes van Vlaams en Frans, zijn een belevenis.

grasmarkt 66, www.toone.be, telefoon 025117137, open voorstellingen dagelijks 20.30 & za ook 16.00, café: di-zo 12.00-0.00, januari gesloten, entree € 10, metro de brouckère

15 Met in je rug het kolossale administratief centrum van de stad Brussel kijk je naar het operahuis De Munt: recent nog uitgeroepen tot het beste ter wereld én de plek waar de Belgische Revolutie werd ontketend in 1830. Historische grond dus, dit Muntplein. Rechts naast het operagebouw staat de fonkelnieuwe stadsbibliotheek Muntpunt. In samenwerking met het Vlaams-Nederlands Huis deBuren worden hier regelmatig lezingen en voorstellingen georganiseerd. Achteraf kun je champagne nippen in de Champagnothèque op de hoek of gewoon mensen kijken vanaf een bankje...

muntplein, www.demunt.be, www.muntpunt.be, metro de brouckère

20 Parking 58 is een doodgevone parkeergarage uit het expojaar 1958, maar wel eentje van tien verdiepingen hoog waar je met de lift gratis naar het dak kunt voor een adembenemend uitzicht over de hele binnenstad.

bisschopstraat 1, open ma-do 7.00-1.00, vr-za 7.00-2.00, zo & feestdagen 10.00-1.00, entree gratis, metro de brouckère

24 In dit oude pakhuis vindt geregeld de MicroMarché plaats, een overdekt marktje waar jonge Brusselse ontwerpers hun sieraden, mode, affiches en ander leuks aan de man brengen. Daarnaast zijn er vaak concerten, expo's en workshops. Achteraf op krachten komen kan in het ViaVia Reiscafé.

TIJD OVER?

Als je de in deze gids beschreven routes volgt, kom je langs een heleboel bezienswaardigheden. Maar ook andere plekken, die niet in de wandelingen zijn opgenomen, zijn zeker een bezoek waard. Brussel barst van de verborgen parels en leuke hotspots. Let wel: sommige plekken zijn moeilijk te voet vanuit het centrum te bereiken, maar met het openbaar vervoer kun je er gemakkelijk komen. De letters van de extra tips vind je terug op de overzichtskaart voor in de gids.

Ⓐ Het Atomium, ontworpen door ingenieur André Waterkeyn, was in 1958 het belangrijkste paviljoen en het icoon van de wereldtentoonstelling van Brussel, Expo 58. Het is het symbool van een optimistische periode met een sterk geloof in techniek en wetenschap. Het 102 meter hoge bouwwerk met zijn 9 door roltrappen met elkaar verbonden bollen stelt een elementair ijzerkristal voor, 165 miljard keer vergroot. De bovenste bol biedt een uniek 360-gradenpanorama over Brussel en omgeving. Er is ook een 'kinderbol' en een 'expo van 1958-bol'. Sinds de restauratie in 2006 is het Atomium 's nachts mooi verlicht.

atomiumsquare, www.atomium.be, telefoon 024754777, open dagelijks 10.00-18.00, entree € 11, metro heizel

Ⓑ Het Koninklijk Kasteel van Laken werd al in 1790 gebouwd, maar pas sinds het ontstaan van België wordt het bewoond door leden van de koninklijke familie. In 1873 liet koning Leopold II een bijzonder serrecomplex ontwerpen. De sierlijke art-nouveau-architectuur sluit goed aan bij de exotische bloemenweelde. In de lente zijn de serres een maand lang open voor het publiek.

koninklijk parklaan, www.monarchie.be, open alleen in de lente, entree € 2,50, metro bockstael

Ⓒ Wiels noemt zichzelf een 'internationaal laboratorium voor de creatie en de verspreiding van hedendaagse kunst'. Het innovatieve kunstencentrum is gevestigd in de oude brouwerij van de familie Wielemans. In dit pand uit de jaren 30, een ontwerp van architect Adrien Blomme, zijn ook ateliers, cafés en

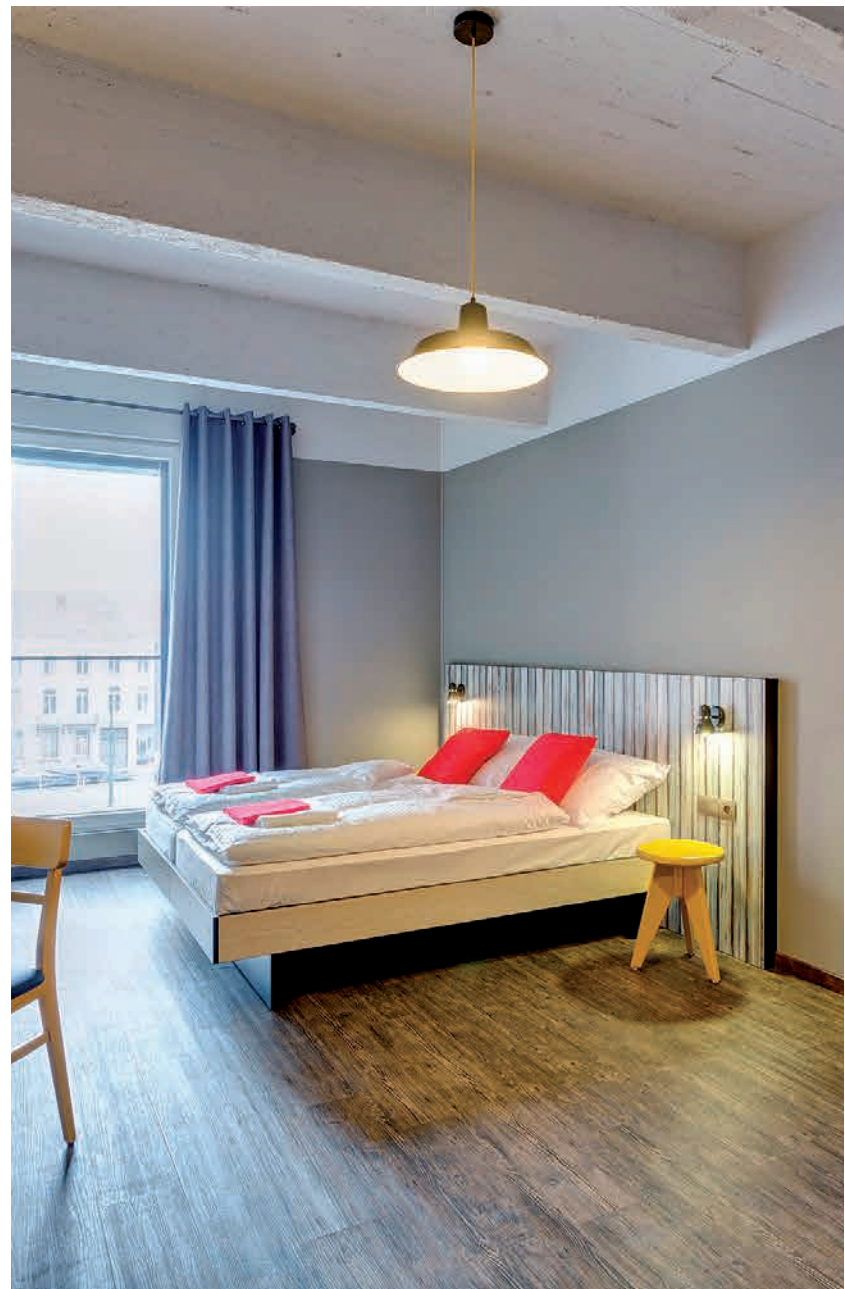
HOTELS

Een fijn bed, een lekker ontbijt en een mooi interieur: het zijn allemaal ingrediënten voor een goed hotel. Maar de locatie is misschien wel het belangrijkste. Je hotel is namelijk pas echt leuk als je vanuit de lobby zo een bruisende wijk in stapt.

Een overnachting in Brussel is mogelijk met elk budget. Wie gaat voor luxe kiest The Dominican in hartje Brussel of het Steigenberger-Wiltcher's hotel in de Louisawijk. Een persoonlijker verblijf vind je bij B&B's zoals Happy Guesthouse nabij de Zavel of B&B Urban in Elsene. Wie laat wil uitgaan kan een bed boeken in Meiniger, een kwaliteitsvolle jeugdherberg op wandelafstand van het stadscentrum. In zowat elke buurt zijn er verschillende prijscategorieën van toepassing.

WWW.TIMETOMOMO.COM

WE HEBBEN ONZE FAVORIETE HOTELS IN DE LEUKSTE WIJKEN VAN DE STAD BIJ ELKAAR GEZET. KIJK ONLINE & BOEK DIRECT.

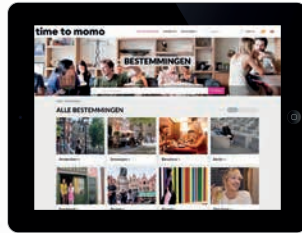
time to momo

STEDENGIDSSEN

+

WWW.TIMETOMOMO.COM

APP

+

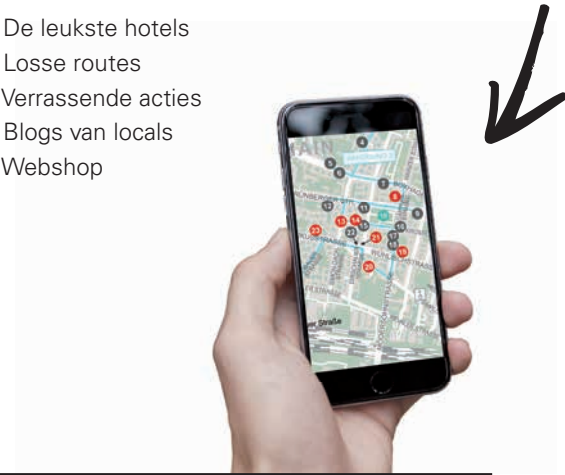
=

time to momo zorgt ervoor dat je direct bij aankomst de mooiste, hipste en lekkerste plekken van een stad weet te vinden. Zelfs als je niks hebt voorbereid! Geniet van iedere seconde en maak van je citytrip een **feel good** experience!

Krijg een **gratis route** naar keuze bij het aanmaken van een account op:
www.timetomomo.com

- ★ De leukste hotels
- ★ Losse routes
- ★ Verrassende acties
- ★ Blogs van locals
- ★ Webshop

1. Maak een account aan op timetomomo.com
2. Download gratis een wandel- of fietsroute uit onze webshop
3. Enjoy!

www.timetomomo.com